

A Győri Ítéltábla a dr. Posta Attila ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Dobrossy István ügyvéd által képviselt alperes ellen - mely perbe a felperes pernyertességének előmozdítása érdekében a dr. Bíró Barna ügyvéd által képviselt beavatkozott - nemzetközi fuvardíj megfizetése iránt indított perében a Győri Törvényszék 2016. május 9. napján kelt G.20.536/2015/25. szám alatti részítése ellen az alperes által 29., 34. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú részítéletet azzal a módosítással hagyja helyben, hogy mellőzi az alperes kötelezését 486.080 forint tőke után a 2014. november 11. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 76.200. (Hetvenhatezer-kétszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen a részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fuvarozó felperes és a megrendelő alperes között nemzetközi árutovábbításra irányuló szerződések jöttek létre.

A felperes módosított keresetében egyrészt 5.300.852 forint fuvardíj, valamint annak egyes részösszegei után eltérő időpontoktól meghatározott késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Másrészt 3.175,-- EUR fuvardíj és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Ezen túl 500.380 forint tőke és annak a 2014. szeptember 16. napjától - és 1.243,1 EUR tőke és annak 2014. szeptember 20. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére is kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy az alperes fuvardíjjal a részére azért tartozik, mert a 2014. augusztus 31. és 2015. január 5. napja között lejárt 15 fuvardíjszámláját nem fizette meg. A 2014. augusztus 8-án az alperes megrendelésére felrakott gyorsfagyasztott meggy - és az ugyanaznap fuvarozott fagyasztott zöldségkeverék szállítmányt a címzett nem vette át. A felperes a fuvarozott árut szakértővel vizsgálattáta meg, szakértői vizsgálat költségeit „kártérítés” jogcímen érvényesítette az alperessel szemben.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását arra figyelemmel kérte, mert azzal szemben ellenkövetelést, beszámítási kifogást terjesztett elő. A felperes fuvardíj követelése jogalapját és összegét 5.099.970 forint erejéig nem vitatta, azonban azzal szemben beszámította a 2014. augusztus 8-i fagyasztott meggy fuvarozás során keletkezett 3.308.317 forint árukárát és 1.791.653

forint tárolási díj követelését (együtt: 5.099.970 forint). Ezen túl beszámította a meggy fuvar átvétele megtagadását követően felmerült 127.000 forint szakértői költséget - illetve a fagyasztott zöldségkeverék rakomány elcsúszása miatti 200.882 forint átpalettázási költséget.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott részítéletével kötelezte az alperest 5.099.970 forint tőke, valamint 449.075 forint tőke után 2014. október 1. napjától -, 63.304 forint tőke után 2014. szeptember 3. napjától -, 449.396 forint tőke után 2014. szeptember 10. napjától -, 449.324 forint tőke után 2014. szeptember 14. napjától -, 446.899 forint tőke után 2014. szeptember 1. napjától -, 446.475 forint tőke után 2014. szeptember 13. napjától -, 450.535 forint tőke után 2014. szeptember 13. napjától -, 492.427 forint tőke után 2014. szeptember 14. napjától -, 454.464 forint tőke után 2014. szeptember 27. napjától -, 453.661 forint tőke után 2014. szeptember 28. napjától -, 412.452 forint tőke után 2014. szeptember 14. napjától -, 531.958 forint tőke után 2014. szeptember 20. napjától - és 486.080 forint tőke után 2014. november 11. napjától a kifizetés napjáig járó „törvényes” kamata megfizetésére. Határozata indokolásában a Ptk. 6:257. § fuvardíj fizetésére vonatkozó anyagi jogi szabálya - és a Pp. 213. § /2/ bekezdése részítélet meghozatalára vonatkozó eljárásjogi szabálya alapján úgy ítélte meg, hogy az ellenkérelemben nem vitatott kereseti követelés erejéig részítélettel lehet dönteni. Rámutatott, hogy a beszámítási kifogás vizsgálata még további nagy terjedelmű bizonyítást igényel, az ennek eredményeként hozandó ítélettel a részítélet módosítható, hatályon kívül helyezhető.

A részítélet hatályon kívül helyezése iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést. Jogorvoslati kérelmében kifejtett álláspontja szerint a tényállás teljes körű feltárása hiányában a törvényszék a kereset egy részéről nem dönthetett megalapozottan. Megítélése szerint a Pp. 213. § /2/ bekezdése részítélet meghozatalának feltételei a konkrét esetben nem álltak fenn, mert a részítélet nemcsak a kereset önállóan elbíráható részeire vonatkozott. Mivel az alperes a fennálló kártérítési igényét a felperessel szemben beszámítással kívánta rendezni, a részítélet csak a kártérítési igény elbírálása után lett volna meghozható. A részítélettel elbírált keresetrész esetében még további tárgyalásra van szükség, mivel az alperes kártérítési igénye jelentős mértékben meghaladja a kifogásolt fuvarfeladatért járó fuvardíj összegét. A részítélet meghozatalára vonatkozó döntése során a törvényszék figyelmen kívül hagyta a célszerűség, pergazdaságosság és időszerűség követelményét is.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú részítéletnek a helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során a részítélettel érintett fuvardíjak fuvarfeladatai teljesítését nem vitatta, és a fuvardíjat összegét sem. Az alperes által kért fuvarfeladattal összefüggésben előterjesztett beszámítási kifogás elbírálása tanú-, illetve szakértői bizonyítással végezhető el. Így a bizonyítás elhúzódhat, míg a felperes perben érvényesített számlakövetelései 2014. szeptemberi - októberi esedékességűek.

A fellebbezés kis részben, az alperest egy fuvardíj számla után fizetendő késedelmi kamat fizetési kötelezettség erejéig alapos, míg túlnyomórészt alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a részítélet meghozatalához szükséges tényállást helyesen állapította meg, és abból helytállóan jutott arra az eljárásjogi jogkövetkeztetésre, hogy fennállnak a részítélet meghozatalának a Pp. 213. § /2/ bekezdésében meghatározott feltételei.

A Pp. 213. § /2/ bekezdése, valamint a Legfelsőbb Bíróság 3/2000. PJE határozata szerint a bíróság részítélettel valamely kereset egészét is elbírállhatja, ha az alperes beszámítási kifogása, avagy további kereset (viszontkereset) elbírállása miatt a tárgyalás elhalasztása szükséges. Jelen esetben az elsőfokú eljárás során az alperes ellenkövetelésként (Pp. 139. §) beszámítási kifogást terjesztett elő, melynek összege kevéssel maradt alatta a keresettel követelt összegnek. Az alperes 5.099.970 forint fuvardíj tartozását nem vitatta, azonban abba ugyanilyen összegű - a 2014. augusztus 8. napján feladott fagyasztott meggy fuvarozás árukárából származó - követelést számított be. Emiatt az elsőfokú bíróság határozhatott úgy, hogy az elismert fuvardíj követelést tartalmazó keresetrésről részítélettel dönt.

A keresettel szemben előterjesztett beszámítási kifogás esetén a Pp. 213. § /2/ bekezdése és az említett jogegységi határozat alapján a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy a jogvitát - részlegesen és időlegesen - lezárja-e a kereset tekintetében és a tárgyalást elhalasztja az ellenkövetelések további tárgyalása érdekében. Ennek során a bíróságnak általában együttesen kell vizsgálnia mind a követelés, mind az ellenkövetelés megalapozottságát és a konkrét körülmények mérlegelésével kell döntenie abban a kérdésben, hogy a részítélet meghozatala esetén nem sérül-e szükségtelenül az ellenkövetelést előterjesztő alperesnek a szembenálló követelések együttes elbírállásához fűződő érdeke, illetőleg mennyiben indokolt a felperes jogvédelme vagy -pergazdaságossági okból - a jogvita részleges lezárása.

Jelen esetben a perbeli felek említett szembenálló érdekeinek elsőfokú bírói mérlegelése nem volt okszerűtlen, így a fellebbezés alapján a másodfokú eljárásban nem kerülhetett sor - a szembenálló követelések együtt elbírállása érdekében - az elsőfokú részítélet részbeni, vagy egészbeni hatályon kívül helyezésére.

A mérlegelési szempontok figyelembevételénél abból kellett kiindulni, hogy - a fellebbezési ellenkérelemben helytállóan felhozottak szerint - az alperes által nem vitatott teljesítésű és mértékű fuvardíjról kibocsátott felperesi számlák 2014. augusztus 31. és 2014. szeptember 31. közötti határidőben lejártak. A felperes ezen követeléseit érvényesítése iránt 2015. május 20-án terjesztett elő fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet. Az alperes - a részítélettel elbírált fuvardíj követeléseket nem érintő - további két fuvarfeladat „hibás teljesítése” (helyesen: árukár - a nemzetközi közúti áru fuvarozási szerződésről szóló, az 1971. évi 3. tvr.-el kihirdetett Genfi Egyezmény (CMR) 17. cikk 1. pontja) miatt terjesztett elő beszámítási kifogást. A gyorsfagyasztott meggy és a fagyasztott zöldségkeverék károsodása okának bizonyítására a felek tanú-, illetve szakértői bizonyítás iránti indítványt terjesztettek elő. A felperes fuvardíj követelése bíróság előtti érvényesítésétől eltelt mintegy egy év alatt a részítélet meghozataláig az indítványok alapján a törvényszék előtt érdemi bizonyításra még nem került sor. Így a szembenálló követelések együttes elbírálláshoz fűződő felperesi és alperesi eljárási jogok és érdekek mérlegelésénél azt lehet megállapítani, hogy az említett két kártétel kárt előidéző egyes tényeinek bizonyítása bizonytalan ideig odázza el a nem vitatott felperesi fuvardíj követelések teljesítését.

Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a CMR 23. cikke 1- 4./ pontjai az árukár (és így: az áruromlás) esetén érvényesíthető kártételek fajtáit korlátozzák és a kártérítés mértékét limitálják. Az elsőfokú eljárás során az alperes által hangsúlyozott fuvarozói súlyos gondatlan magatartás (CMR 29. cikk 1./ pont) bizonyítása esetén sem bővíthetőek a 23. cikk 3 - 4./ pontjában meghatározott azon kiadások köre, melyeket a feladó (megrendelő) kártérítésként követelhet. Ugyanakkor az alperes a beszámítási kifogásában jelentős összeget /1.410.750 forint + Áfa (1.791.653 forint)/ követel a visszaszállított fagyasztott meggy tárolási költségeként.

Nem értett egyet az ítéltábla az alperes azon fellebbezési álláspontjával, hogy a részítélettel elbírált keresetrész esetében a törvényszék ne tárta volna fel a tényállást. A keresetlevél, illetve a 9. számú felperesi beadvány mellékleteként becsatolt számlákból, fuvar megrendelésekből és CMR-fuvarlevelekből megállapítható a nemzetközi közúti fuvarok teljesítése, illetve azok kikötött díja.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a Pp. 213. § /2/ bekezdése alapján helyesen határozott úgy, hogy a jogalapjában és összegében nem vitatott keresetrész tekintetében a jogvitát részítélettel lezárja.

Az elsőfokú bíróság azonban részítéletében a 486.080 forint keresettel érvényesített fuvardíj követelés esetében tévesen állapított meg késedelmi kamat fizetési kötelezettséget. A felperes módosított keresetében forint pénznemben a 13 fuvardíjszámla alapján 5.300.852 forint fuvardíjat követelt az alperestől. A 9. sorszám alatt csatolt F/18. szám alatti 486.080 forint megfizetésére irányuló 2014. november 10. napján esedékes számlába az alperes 200.882 forint „átpalettázási” költséget beszámított, tehát az alperes ezt a számlakövetelést vitatta. Így a felperes ezt a rész-fuwardíj követelést nem érintve csak másik 12 fuvardíjszámla együtt 5.099.970 forint követelésére indítványozta a részítélet meghozatalát. Ezért a törvényszék a vitatott és a részítélettel érintett 5.099.970 forint tőkekövetelésbe nem tartozó 486.080 forint fuwardíj követelés után nem határozhatott volna meg késedelmi kamatot a részítéletében.

Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § f./ pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján a részítélet részben megváltoztatva mellőzte az alperes marasztalását 486.080 forint tőke után 2014. november 11. napjából járó késedelmi kamata megfizetésében. Ezt meghaladóan az elsőfokú részítéletet helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett ezért az alperes viseli köteles a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján a fellebbezésén lerótt fellebbezési illetéket. Az eredménytelenül fellebbező alperest az ítéltábla a Pp. 78. § /1/ bekezdés alapján kötelezte a felperest másodfokú eljárásban felmerült, ügyvédi munkadíjból álló perköltsége megfizetésére, ennek összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § /2/, /4/ - /6/ bekezdései alapján az Áfa-val növelt 76.200 forintban határozta meg.

ör , 2017. május 18.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Bajnok István sk. bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: